

ПРОЄКТ
ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження спеціального фіскального режиму "Вільна гривня"

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13-14, № 15-16, № 17, ст. 112) такі зміни:

Доповнити Кодекс новим Розділом XIV-1 такого змісту:

**"РОЗДІЛ XIV-1. СПЕЦІАЛЬНИЙ ФІСКАЛЬНИЙ РЕЖИМ
"ВІЛЬНА ГРИВНЯ"**

Стаття 317-1. Загальні положення

317-1.1. Спеціальний фіскальний режим "Вільна гривня" — це добровільна система податкової участі для фізичних та юридичних осіб, яка базується на принципах автоматизації, цифрової прозорості та простоти адміністрування.

317-1.2. У межах режиму застосовується щомісячний автоматизований фіскальний внесок, що нараховується на залишок коштів на спеціальному рахунку в національній валюті, відкритому платником податків у банку.

317-1.3. Платник податків у режимі "Вільна гривня" вважається таким, що виконав обов'язки зі сплати:

317-1.3.1. податку на прибуток підприємств;

317-1.3.2. податку на доходи фізичних осіб;

317-1.3.3. податку на додану вартість;

317-1.3.4. військового збору —

у порядку, визначеному цим розділом.

317-1.4. Участь у режимі є добровільною та не обмежує права платника повернутися до загального режиму оподаткування.

317-1.5. Податковим періодом є календарний місяць.

317-1.6. Автоматизований фіскальний внесок у межах спеціального режиму "Вільна гривня" не є загальнообов'язковим податком у розумінні Конституції України, а є формою добровільно обраного способу виконання податкового обов'язку в межах спеціального правового режиму, запровадженого законом.

Стаття 318-1. Платники податків, що мають право на застосування спеціального податкового режиму "Вільна гривня"

318-1.1. Право на застосування спеціального податкового режиму "Вільна гривня" мають такі платники податків, за умови їх реєстрації у Реєстрі учасників спеціального податкового режиму та відкриття спеціального рахунку в межах такого режиму:

- 318-1.1.1. юридичні особи — резиденти;
- 318-1.1.2. юридичні особи — нерезиденти;
- 318-1.1.3. фізичні особи — підприємці;
- 318-1.1.4. фізичні особи (у тому числі нерезиденти).

318-1.2. Реєстрація платників податків як учасників спеціального податкового режиму "Вільна гривня" здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 319-1. Автоматизований фіскальний внесок

319-1.1. Платник податків, зареєстрований у спеціальному податковому режимі "Вільна гривня", щомісяця сплачує автоматизований фіскальний внесок у фіксованому відсотковому розмірі, встановленому законом України.

319-1.2. Базою нарахування автоматизованого фіскального внеску є фактичний залишок коштів на спеціальному рахунку платника станом на кінець останнього календарного дня кожного звітного місяця.

319-1.3. Автоматизований фіскальний внесок підлягає автоматичному списанню з відповідного спеціального рахунку на користь державного бюджету.

Списання здійснюється банківською установою на підставі розрахунку, сформованого відповідно до встановленого порядку.

Банківські установи в межах режиму "Вільна гривня" не здійснюють функцій податкового контролю або оцінки податкових зобов'язань, а виконують виключно технічну функцію розрахунку та перерахування фіскального внеску відповідно до закону.

319-1.4. Якщо залишок коштів на спеціальному рахунку платника на кінець місяця становить нуль гривень, автоматизований фіскальний внесок за цей місяць не нараховується і не підлягає сплаті.

319-1.5. У разі зняття готівкових коштів зі спеціального рахунку учасника режиму "Вільна гривня" або перерахування коштів зі спеціального рахунку на особистий рахунок фізичної особи, така операція підлягає оподаткуванню шляхом разової вихідної сплати, розмір та порядок якої встановлюється законом.

319-1.6. Розмір ставки автоматизованого фіскального внеску встановлюється в межах від одного до трьох відсотків бази нарахування, визначеної статтею 319-1.2 цього Кодексу.

У період дії пілотного проєкту спеціального податкового режиму "Вільна гривня" ставка визначається Кабінетом Міністрів України у порядку, встановленому перехідними положеннями цього Кодексу.

319-1.7. Перерахування коштів зі спеціального рахунку на рахунки інших суб'єктів, які не є учасниками режиму "Вільна гривня", тягне за собою оподаткування таких коштів у загальній системі оподаткування, відповідно до правил Податкового кодексу України.

319-1.8. Учасник режиму "Вільна гривня" не подає податкової звітності та не підлягає перевіркам щодо податків і зборів, щодо яких податкові зобов'язання вважаються виконаними відповідно до цього розділу, крім випадків, прямо передбачених цим Кодексом.

Стаття 320-1. Податкові зобов'язання, за якими вважаються виконаними у разі участі в режимі "Вільна гривня"

320-1.1. Участь платника податків у спеціальному податковому режимі "Вільна гривня" є підставою для визнання виконаними податкових зобов'язань щодо таких податків і зборів:

320-1.1.1. Податку на прибуток підприємств;

320-1.1.2. Податку на доходи фізичних осіб (у частині доходів, отриманих у межах режиму);

320-1.1.3. Податку на додану вартість (у частині операцій, що здійснюються через спеціальний рахунок у межах режиму);

320-1.1.4. Військового збору.

320-1.2. Операції, що не охоплюються спеціальним податковим режимом "Вільна гривня", оподатковуються відповідно до загального режиму, визначеного цим Кодексом.

Стаття 321-1. Вихідна сплата

321-1.1. Вихідна сплата — це разовий фіскальний платіж, що справляється при знятті готівкових коштів зі спеціального рахунку учасника спеціального податкового режиму "Вільна гривня" або перерахуванні коштів зі спеціального рахунку у випадках, передбачених цим Кодексом.

321-1.2. Вихідна сплата підлягає справлянню у разі:

321-1.2.1. зняття готівкових коштів зі спеціального рахунку;

321-1.2.2. перерахування коштів зі спеціального рахунку на особистий рахунок фізичної особи, який не є спеціальним рахунком у межах режиму "Вільна гривня".

321-1.3. У разі перерахування коштів із спеціального рахунку на рахунок, що підлягає загальному режиму оподаткування відповідно до цього Кодексу, вихідна сплата не справляється.

У такому випадку податкові зобов'язання визначаються відповідно до загального податкового режиму.

321-1.4. Розмір вихідної сплати встановлюється законом України у відсотках до суми відповідної операції.

У період дії пілотного проекту ставка вихідної сплати визначається Кабінетом Міністрів України у порядку, встановленому розділом XX цього Кодексу.

321-1.5. Вихідна сплата має характер компенсаційного фіскального платежу, пов'язаного з припиненням участі коштів у спеціальному режимі, і не є податком на дохід, прибуток або операцію.

Стаття 322-1. Звільнення від звітності та податкового контролю

322-1.1. Платники податків, які застосовують спеціальний податковий режим "Вільна гривня", звільняються від:

322-1.1.1. подання податкової звітності з податків і зборів, зазначених у пункті 319-1.1 цього Кодексу;

322-1.1.2. ведення податкового обліку, у тому числі обліку податкового кредиту та податкових різниць, щодо таких податків і зборів;

322-1.1.3. нарахування, утримання та сплати податків і зборів із доходів, виплачених у межах спеціального податкового режиму "Вільна гривня";

322-1.1.4. проведення податкових перевірок щодо податків і зборів, зазначених у пункті 319-1.1 цього Кодексу.

322-1.2. Операції платників податків у межах спеціального податкового режиму "Вільна гривня" фіксуються в автоматизованих електронних реєстрах, що формуються на підставі руху коштів на спеціальних рахунках.

Такі реєстри виконують функцію податкового обліку щодо податків і зборів, визначених у статті 319-1 цього Кодексу.

322-1.3. Доступ до автоматизованих електронних реєстрів здійснюється органами, визначеними Кабінетом Міністрів України, виключно з метою контролю за дотриманням положень цього розділу та з обов'язковим дотриманням законодавства про захист персональних даних і банківської таємниці.

322-1.4. Функціонування автоматизованих електронних реєстрів забезпечується відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України, який визначає технічні вимоги до формування, зберігання, захисту та доступу до таких реєстрів, сформованих на основі руху коштів на спеціальних рахунках.

Стаття 323-1. Саморегулююча організація учасників спеціального податкового режиму "Вільна гривня"

323-1.1. З метою організації управління спеціальним податковим режимом, координації дій його учасників, формування пропозицій щодо вдосконалення механізмів функціонування системи "Вільна гривня" та представництва інтересів платників створюється саморегулююча організація (далі — СРО).

323-1.2. СРО є недержавною неприбутковою організацією, заснованою учасниками спеціального податкового режиму, що діє на підставі цього Кодексу та свого статуту.

323-1.3. СРО, зокрема:

323-1.3.1. готує пропозиції щодо встановлення або зміни ставок автоматизованого фіскального внеску (демереджу) та вихідної сплати для подальшого затвердження Кабінетом Міністрів України;

323-1.3.2. бере участь у підготовці технічних вимог до платіжної системи "Вільна гривня" та процедур її адміністрування;

323-1.3.3. проводить аналітичну, прогностичну, дослідницьку діяльність, пов'язану з ефективністю функціонування режиму;

323-1.3.4. забезпечує комунікацію між учасниками, операторами платіжних систем, банками та органами державної влади;

323-1.3.5. здійснює роз'яснювальну, освітню, консультаційну діяльність;

323-1.3.6. організовує механізми досудового врегулювання спорів між учасниками режиму;

323-1.3.7. може ініціювати та реалізовувати соціальні, інфраструктурні чи інноваційні проєкти, пов'язані з розвитком системи.

323-1.4. Для забезпечення фінансової сталої діяльності СРО має право встановлювати внески або комісійні платежі з учасників режиму у порядку, визначеному її статутом.

323-1.5. Напрями діяльності, структура, органи управління, джерела фінансування та порядок членства у СРО визначаються її статутом.

323-1.6. Участь платників у СРО є добровільною та не є обов'язковою умовою для застосування спеціального податкового режиму.

Стаття 324-1. Співвідношення спеціального податкового режиму "Вільна гривня" з іншими режимами оподаткування

324-1.1. Спеціальний податковий режим "Вільна гривня" застосовується платниками податків добровільно відповідно до положень цього розділу та не залежить від інших режимів оподаткування, встановлених цим Кодексом.

Вибір цього режиму не обмежує прав суб'єкта господарювання на здійснення господарської діяльності у формах, передбачених законодавством України, та не виключає можливості одночасного застосування інших спеціальних податкових режимів, передбачених цим Кодексом, зокрема режиму єдиного податку, а також участі у спеціальних правових режимах, визначених законодавством України, таких як індустріальні парки, Дія.City тощо."

2. Розділ XX "Перехідні положення" доповнити новим Підрозділом 11 такого змісту:

"Підрозділ 11. Особливості запровадження експериментального проєкту «Вільна гривня»

1. Установити, що положення Розділу XIV-1 цього Кодексу застосовуються в рамках експериментального проєкту (пілотного режиму) терміном на 36 місяців з дати набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження спеціального фіскального режиму "Вільна гривня"».

2. Учасниками експериментального проєкту можуть стати платники податків, податкова адреса яких знаходиться на території міста Києва.

3. У період реалізації пілотного проєкту:

3.1. Кабінет Міністрів України щорічно затверджує розмір ставки автоматизованого фіскального внеску у межах від 1 до 3 відсотків бази нарахування.

Затвердження здійснюється нормативно-правовим актом не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку відповідного календарного року.

3.2. Кабінет Міністрів України встановлює розмір вихідної сплати у межах від 5 до 8 відсотків від суми відповідної операції, зазначеної у статті 321-1 цього Кодексу.

Встановлена ставка затверджується щорічно окремим нормативно-правовим актом не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку відповідного року.

4. Протягом 3 місяців після завершення експериментального періоду Кабінет Міністрів України подає до Верховної Ради України узагальнений звіт щодо:

- 4.1. кількості зареєстрованих учасників режиму;
- 4.2. обсягів фіскальних надходжень;
- 4.3. середнього та медіанного обігу коштів на спецрахунках;
- 4.4. впливу на інші джерела бюджетних надходжень;
- 4.5. рівня дотримання правил режиму та виявлених порушень;
- 4.6. рівня задоволеності платників та банківських установ.

5. За результатами розгляду звіту Верховна Рада України ухвалює рішення щодо:

- 5.1. продовження або припинення застосування режиму;
- 5.2. внесення змін до цього Кодексу для поширення режиму на інші території України;
- 5.3. визначення додаткових критеріїв, обмежень або етапів масштабування режиму.

6. У період реалізації пілотного проєкту спеціального податкового режиму "Вільна гривня" на території міста Києва надходження від автоматизованого фіскального внеску та вихідної сплати зараховуються до Державного бюджету України.

6.1. 50 відсотків фактично отриманих у межах такого пілотного проекту надходжень підлягають щомісячному перерахуванню до бюджету міста Києва у формі цільової субвенції з державного бюджету.

6.2. Зазначені кошти спрямовуються на фінансування видатків загального фонду бюджету міста Києва, у тому числі на забезпечення технічної, інформаційної та організаційної підтримки реалізації пілотного проекту.

7. До моменту створення та початку функціонування саморегулюючої організації (СРО) учасників спеціального податкового режиму "Вільна гривня", повноваження з інформаційного, технічного та організаційного супроводу пілотного проекту можуть бути тимчасово делеговані одній або кільком недержавним організаціям, визначеним за результатами відкритого конкурсу (тендеру), проведеного Київською міською радою або її виконавчим органом.

7.1. Вимоги до участі у конкурсі та критерії відбору визначаються рішенням Київської міської ради або її виконавчого органу.

7.2. Уповноважені організації мають право:

7.2.1. проводити роз'яснювальні кампанії та публічну комунікацію режиму;

7.2.2. укладати цивільно-правові договори з виконавцями робіт (юридичними та фізичними особами), пов'язаних із запуском, розробкою, адмініструванням, аналітикою та підтримкою цифрової інфраструктури режиму;

7.2.3. брати участь у розробці нормативних актів, технічної документації, методичних матеріалів;

7.2.4. координувати взаємодію з банками, державними органами, місцевим самоврядуванням та міжнародними партнерами.

7.3. Фінансування відповідних заходів до початку фіскальних надходжень у межах пілотного проекту здійснюється за рахунок позабюджетних, благодійних або меценатських джерел.

7.4. Тимчасові повноваження делегованих організацій припиняються автоматично з моменту набуття повноважень СРО".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

3. Включити інформацію про виконання цього Закону до звіту про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України за відповідний рік

